

Toen ik laatst met vrouwen sprak over het verhaal van de aankondiging van de verwekking van Jezus, door de boodschapper van God aan de jonge vrouw Maria waren zij geschokt. U kunt zich waarschijnlijk hun reacties voorstellen. Want als je met de blik van nu, de geschoolde ogen van vandaag-de-dag, de me-too beweging, letterlijk kijkt naar dit verhaal, is het schokkend.

Het is het verhaal in het evangelie naar Lucas dat later in gloria's uitbarst wegens de geboorte van de Zoon van God in het menselijk bestaan. In het evangelie naar Mattheus kun je schrikken van het verhaal over Jozef die denkt dat hij het eervolle zou kunnen doen door Maria te verstoppen. Daar is de functie van de boodschapper van God hem daarvan te weerhouden.

Gebeurt soms kwaad met goede bedoelingen? Jammer genoeg wel. Was dit gebeuren bij Maria kwaad als het ging zoals het ging en als het het ultieme goede voor de wereld betrof in de ogen van de latere christenen? Geen makkelijke vraag, waar ik u het antwoord ook op moet schuldig blijven.

Oranje is een kleur die er veel is maar die niet zo opvalt.

Hetzelfde kun je zeggen van geweld tegen vrouwen. Wat gebeurt het schrikbarend veel. Wat vinden we het vaak gewoon... Wat zijn we in het algemeen traag of terughoudend in het herkennen en érkennen ervan.

De vrouw die in het verhaal van Jezus naar hem toekomt lijdt. Zij lijdt al heel lang. Wat zal ze lichamelijk verzwakt zijn na 12 jaar bloedverlies uit een niet nader genoemde plaats, maar daarom weten we welke het is... Geestelijk zal ze verzwakt zijn, want ze werd, bloedend, uit die plaats, als onrein gezien, nog vaker in de maand, in het jaar, dan waar vrouwen al rekening mee hielden. Dat betekende minder contact met andere mensen én geen toegang tot de heilige plaats, de tempel. 12 Jaar, ofwel: héel veel jaren. Maar

geen eeuwigheid zoals bij het getal 40 eigenlijk aangeduid wordt. Neen, “12 jaar”, een volheid van heel veel jaren. Want die jaren zijn voorbij als ze de kracht van Jezus tot zich toelaat.

“Jezus redt!” In onze kerk zeggen we dit niet vaak, in onze Nederlandse cultuur, zomaar in gesprek met iemand of als reactie op een situatie, we zeggen het zelden tot nooit. En toch weten we – met vallen en opstaan – hoe waar het is. De kracht van God die in Jezus is, is er voor ons, als we die willen, als we die toelaten. Als in het geval van de maagd Maria, als in het geval van de vrouw die even naamloos bij Jezus aankomt als ze vertrekt. Het toppunt van bescheidenheid, angst voor de mensen, onbekendheid met zijn grootse genade.

Zoals iemand mij onlangs mailde of ik durfde voor te lezen in een oecumenische viering. Ik heb er even hartelijk om gelachen. Stel je voor dat ik dat niet zou durven... En toen ik het gesprek op Facebook hierover opende wees iemand mij erop dat het projectie van het gevoel van de ander kon zijn. Best eng, een dominee benaderen, stel je voor dat ze “ja / neen / wat dan ook” zegt...

De vrouw in het verhaal bij Jezus is bang én moedig.

Ze deelt dit met veel vrouwen van alle tijden en alle plaatsen. Voor veel vrouwen op de wereld, ook nu, en ook dichtbij ons, is het niet vanzelfsprekend dat je er mag zijn en moet je veel verduren..., is het niet vanzelfsprekend dat je voor jezelf opkomt en vertelt wat jij belangrijk of prettig en onprettig vindt, is het niet vanzelfsprekend je te verdedigen en doe je dat wel, dan kom je er niet altijd goed vanaf.

Vaak is het onzichtbaar, dit lijden. Alsof het oranje is. De kleur die er veel is, van sinaasappel tot koningshuis, maar die niet zo opvalt.

Onzichtbaar lijden. Onhoorbaar. Het wordt niet herkend, en dus ook niet erkend. En het gaat door, een eindeloos lijkende tijd.

Het lijden van vrouwen, het lijden dat hen wordt aangedaan en waar ze geen verweer tegen hebben is kwaad met kwade bedoelingen. Uit zelfzucht, niet-gekanaliseerde hartstocht, het misbruik van lichamelijke kracht of maatschappelijke positie, van een goede reputatie inherent aan de macht van het man-zijn (!) en soms zelfs de situatie van meerderheid tgo. minderheid.

Wat gebeurt het veel en vaak, in alle tijden op alle plaatsen. Het is niet ondenkbaar dat ook de vrouw bij Jezus slachtoffer was.

Onzichtbaar lijden. Onhoorbaar. Het wordt niet herkend, en dus ook niet erkend. Hoe lang gaat het door? 40 Jaar of 12? Komt er een einde aan? Zal er een tijd zijn dat de zwaarden zijn omgesmeed tot ploegijzers en speren tot snoeimessen? Dat geen volk meer in het duister zal wandelen?

Jezus heeft zijn kracht met de naamloze vrouw gedeeld en kijkt haar in de ogen. Haar lijden is voorbij. De engel brengt Maria het nieuws en haar angst verdween, de toekomst leek licht.

Kunnen wij de wereld anders kleuren? Voor hen die in het donker zijn het licht aansteken? Zoals deze prachtige kerk in het oranje licht? Kunnen wij de spot zetten op de mensen die niet gezien worden: de vrouwen die zich uit schaamte of angst verbergen; de mannen die geen weg weten met hún angst; de kinderen die delen in deze onzekerheid - die hen nooit meer zal verlaten?

Wij zien verschillende kleuren. Voor de eeuwige God zijn alle kleuren één en wit. Zijn/haar liefde straalt in deze wereld en wij kunnen die in al onze onvolkomenheid benutten om mensen te helen, vrede te brengen, het leven nieuw te maken. Om onze ogen en oren te

scherpen, onze harten open te stellen, het onbekende tegemoet te gaan, misschien wel bang maar ook moedig, want wij zijn niet alleen...

Oranje is een kleur die veel mensen kleedt, maar die niet zo opvalt. Van monniken in China tot gevangenen in Amerika. De engel van God is wit.

Vrij naar Jesaja: "Volgelingen van Jezus, kom mee, laten wij leven in het licht van de HEER." Amen.

Lezingen: Jesaja 2:1-5 en Marcus 5:24b-34

Grote Kerk Naarden 1 december 2019, © ds. V.C. Lindenburg

<https://www.orangetheworld.nl/>